

SZEXUALITÁS ÉS TÁRSADALMI TÜKRÖZŐDÉSE. Intim szépség

SEXUALITY AND SOCIAL REFLECTION. Intimate beauty

Dr. Erős Erika: Jól-Lét és Egészség Klinika
nemzetközi szexuál-medicinai szakértő, FECSM
info@psychoprev.hu

Initially submitted March. 21, 2019; accepted for publication Apr. 11, 2019

Abstract

The aesthetics of the intimate areas came first into focus in the 1950s, but their true blooms are nowadays. Together with the openness to sexuality, this demand is constantly widening, and extremes are often experienced. The increase of demand has instigated also the emergence of services: both beauty service and medical care offer a number of treatments. Both the media and Internet have a decisive role in increasing demand and supply.

The main risks are that these two factors affect significantly the adolescents, and the underlying problems of body dysmorphic disorder (BDD) remain often hidden. Although doctors are providing services, but parallel to the followed rules of the profession, there is also raising the question of responsibility and competence respectively.

Kulcsszavak: szexualitás, intimszépség, esztétika, testképzavar, plasztikai sebészet

Keywords: sexuality, intimate beauty, aesthetics, body dysmorphic disorder, plastic surgery

Napjaink nyugati kultúrája erősen hangsúlyozza a „kinézet minden” elvét. A média folyamatosan azt üzeni, hogy sikeresnek, fiatalnak és szépnek kell lenni és maradni. Az üzenet nem hatástalan, hiszen az USA-ban több milliárd dollárt költenek a megjelenésük fokozására az emberek (Rossman, 2017).

A szépség tág fogalom, a történelem során majd’ minden kor megalkotta a maga ideálját, amelyet az adott kultúra erősen befolyásolt. Az őskorban a Willendorf-i Vénusz teltkarcsú vonalai a termékenységet és az akkori tökéletességet testesítették meg. Az ókorban az arányos, lágy alkat adott örök szabályrendszert a szépség ábrázolásához. A barokk kor ma elhízottnak ítélt, gömbölyded szépségei az akkori időkben a jóltápláltság és az egészség megtestesítői voltak.

A XX. század eleje-közepe még mindig a kövérebb formákat dicsőítette, gondoljunk a magyar irodalom nőalakjaira – Mikszáth, Móricz. Az 1950-es évek legismertebb szexszimbóluma Marilyn Monroe volt, aki telt, buja idomokkal csábított. A nagy trónfosztást az 1960-as években berobbanó, fiús alkatú Twiggy jelentette. Ezzel hódítani kezdett a későbbiekben gyakran már kóros méreteket öltő karcsúság-soványság. A nagy divatcégek modelljeinek sokszor akár életveszélyes koplalásai, testképzavarai időről-időre ellenkampányokat indítottak ugyan meg, de az ideált ez lényegében nem változtatta. Az elmúlt néhány év hozott azonban némi enyhülést, hiszen „az erő kiütötte a soványságot”, vagyis a szépség fogalma a kidolgozott, szálkás izomzatú női testben öltött formát.

Valójában mi tehát a szépség? Immanuel Kant (1790) szerint „a szépség az, ami érdek nélkül tetszik”. Valóban ez az igazság, semmi mögöttes érdek nem befolyásolja a szépség megítélését? Ha az adott

szépségideálokat vizsgáljuk az egyes korokban, rá kell eszmélnünk, hogy azok mindig az adott körülmények közötti legjobb esélyű túlélést szolgálták:

- éhínség esetén a teltség,
- az elhízás miatt betegeskedő korunkban az inkább sovány nő az ideális.

A férfiak többsége azt a nőt látja szépnek, akinek derék-csipő aránya 0,7-es érték körül van. E mögött pedig a termékenységet megalapozó hormonális státusz áll, megfelelő ösztrogén hatást mutat. A szépség alapvető eleme a szimmetria, amely nyilvánvaló mutatója az egészséges genetikának. Vagyis a leginkább szimmetrikus farktollú fecske rendelkezik a legegészségesebb génállománnyal, és valóban ő lesz a legsikeresebb a párválasztásnál is. A kultúrák helyi vonatkozásait jól példázza a thai/burmai zsiráf nyakú nők sikere, akiknél a nyakat hosszabbító fémgyűrűk a tigris támadástól való védelmet szolgálták.

Az elmúlt 10 évben a szépség, szépségipar szótára az intimszépség fogalmával bővült. Megjelent a nemiszervek szépítészetének igénye, és erre válaszul az ilyen beavatkozásokat kínáló szolgáltatások tömege is. A fogalom gyors térhódítását jól példázza, hogy 2007-ben az első szexuál-medicinai szakképzés kiemelten foglalkozott az ilyen igények veszélyességével, és a beavatkozások létjogosultságát erősen bírálta. forrás Két évvel később a téma konferenciáján a szakma véleménye már elfogadóbb volt, de még hangsúlyozta a szigorú kritériumokat a beavatkozások jogosultságának megítéléséhez. Manapság pedig számtalan kozmetikai-orvosi ellátás kínál legkülönbözőbb kezeléseket e téren, és neves szakfolyóiratok (pl. Journal of Sexual Medicine) is sorra mutatnak be új eredményeket (Furr et al., 2018, Ghanem et al., 2013).

A jelenség az 1950-es években bukkant fel, amikor a bikini divatja megkívánta az intimszőrzet fazonjának igazítását. A kezdeti nemi szőrzet formázás/csökkentés a 2000-es évektől különböző, akár extrém formák divatjához, de leginkább a teljes szőrtelenesség térhódításához vezetett. Ma a női nemiszervek esetén a csak egy keskeny csíkot engedélyező szőrzet, vagy a teljesen szőrtelen forma a legkívánatosabb – brazil és Hollywood-i fazon erről lehetne pár szót írni miben különbözik a kettő erről a nyájás olvasó is tudjon. A nők 85%-a szőrteleníti a nemiszervét. A férfiak 12%-a fogadja csak el a természetes női szőrzetet és 30%-uk szerint a nők nemiszervének fazonja a kapcsolaton belül megállapodás kérdése kell, hogy legyen. A férfiak 30%-a ragaszkodik ahhoz, hogy partnerük használjon fazonigazítást, többségük (46%) a brazil fazon részesíti előnyben (Rowen et al., 2016, Ramsey et al., 2009).

Napjainkban a nemiszervek szépítészete túlnőtte a kozmetika határait. Az American Society for Aesthetic Plastic Surgery 2018-as adatai szerint a leggyakoribb plasztikai beavatkozások között szerepel a hüvelyfiatalítás. A női intimplasztika kínálata több beavatkozásra kiterjed, ezek:

- kisajakplasztika,
- hüvely rejuvenáció,
- nagyajak nagyobbitás,
- szűzhártya plasztika,
- szeméremdomb zsírszobrászat,
- O-shot, G-shot augmentáció,
- Csikló körülmetélés (hoodectomy).

A beavatkozások iránti igény növekedése feltehetően két okra vezethető vissza: (1) a brazil fazon terjedése láthatóbbá teszi a területeket; (2) a szexualitásra általánosan jellemző fokozott vágykeltés

hajszolása, az extrémítások irányába való eltolódás a mozgatórugó. A beavatkozások a férfi vágyának fokozását és a nagyobb szexuális örömet próbálják elérni. Bár az eredmények (a beszámolók alapján forrás) rövid távon sokszor megelégedettséget mutatnak, ezek nem feltétlenül megbízhatóak, és a hosszú távú következmények kérdésesek. Például, az O-shot augmentáció, ha működik is, csak egy faktor az orgazmusban, ráadásul a női orgazmus összetettségéből adódóan valószínűleg a kevésbé meghatározó. 2002-2012 között a nemiszervi plasztika iránti igény kb. 12x-ére nőtt. 2016-ban további 40%-os növekedés mutatható ki. Nők esetében a páciensek 90-95%-a elégedett a beszámolók szerint (Filho-Torres, 2017), de az eredményesség hosszabb távon nem vizsgált!

A megnövekedett igény mögött a fent említett tényezőkön (brazil fazon, extrémítások) kívül a média és a pornográfia hatása, az ezeken keresztül közvetített (sokszor irreális) elvárások, valamint az interneten megjelenő hirdetések komoly befolyással bírnak. A legaggasztóbb tény, hogy az elvégzett plasztikai beavatkozások 2%-át tini lányok veszik igénybe, és az összes kisajak plasztika 5%-át körükben végezték el 2015-ben. Ráadásul, a műtétek száma 80%-os növekedést mutatott a kamaszlányok körében – American Society for Aesthetic Plastics Surgery, 2016.

Ezen aggasztó adatok miatt mindenképpen szükséges lenne egységes irányelvek bevezetésére, amelyek erősen korlátoznák ebben a korban a plasztikai műtétek elvégzését. A nemiszervek végleges formájukat felnőtt korra érik el, kamaszok idegrendszere pedig fejlődésen megy keresztül, aminek következtében döntéseik és ítéletalkotásuk nem megbízható.

A genitális plasztika a férfiak esetében is tért hódít, a legkívánatosabb beavatkozás a péniszméret változtatása. Felmérések szerint a férfiak 46%-a szeretné hímvesszőjét növelni, bár a partnerük 85%-a elégedett annak méretével. A férfi intimplasztikánál a hímvessző nyújtása, vastagítása és a scrotum redukció a leggyakrabban igénybe vett beavatkozás. Körükben az elégedettség csak 35% körül van (Li et al., 2006).

Bár nem a modern kor betegsége, de a napjaink divatja külön aláhúzza vélt testi hibák betegségének mérlegelését mindenfajta esztétikai beavatkozás esetén. A body dysmorphic disorder (BDD) előfordulása az átlag népességben 1-2%, de plasztikai sebészek páciensei között 5-10% is lehet (Philips, 2004). A BDD a test bármely területére fókuszálhat, de a pénisz és a kisajak nagyságával kapcsolatos aggodalmak igen gyakori megjelenése a betegségnek. Jellemző megfogalmazásai: „túl nagy”, „túl kicsi”, „nem szimmetrikus” megállapítások és a másokkal való folyamatos összehasonlítás. Depresszió és szorongás kíséri gyakran a kórképet, csak az adott panasz orvoslása általában nem eredményes, a sebészi megközelítés nem jelent valódi kezelést. A pácienseknél a gyógyítás lehetőségét a megjelenéssel kapcsolatos fókusz helyreállítása, szorongás csökkentése, hangulat és életminőség javítása jelentheti.

Összefoglalás

A nyugati kultúrában jelentősen megnövekedett a plasztikai beavatkozások iránti igény. Különösen igaz ez az utóbbi években a nemi szerveken elvégzett szépitészeti beavatkozásokra. A jelenség hátterében több ok feltételezhető: a szexualitás iránti nyitottság növekedése, e téren sokszor a médiából jövő trendek hajszolása és az Internet kiemelt szerepe. Az igény szükségszerűen magával vonta a szolgáltatások megnövekedését, azonban a kockázatos beavatkozások szövődményeiről kevesebb szó esik. A plasztikai műtetre vállalkozók jelentős része valószínűleg testképzavarban szenved, ahol a beavatkozás nem adekvát válasz a pszichiátriai problémákra. Ugyanez igaz a testileg még fejlődésben lévő kamaszokra is. A

páciensek kiterjedt informálása mellett az orvosok kompetenciáját, edukációját e témában erősíteni kell, miközben megfelelő szakmai protokollokra is szükség lenne.

Irodalomjegyzék

American Society for Aesthetic Plastic Surgery (2016): Cosmetic Surgery National Data Bank Statistics, New York.

American Society for Aesthetic Plastic Surgery (2018): Cosmetic Surgery National Data Bank Statistics, New York.

FILHO CA – Torres I (2017): Female Genital Plastic Surgery: Social Representation and Femininity. *J Sex Med.*, 15(12):1811-1817.

FURR et al. (2018): Complications of Genital Enlargement Surgery. *J Sex Med.*, 14(5, supp 4):e318-e319. <https://doi.org/10.1016/j.jsxm.2018.10.007>

GHANEM H et al. (2013): Position Paper: Management of Men Complaining of a Small Penis Despite an Actually Normal Size. *J Sex Med.*, 10(1):294-303. <https://doi.org/10.1111/j.1743-6109.2012.02725.x>

KANT I (1790): Az ítélőerő kritikája. Fordította: Hermann István (1966), Akadémiai Kiadó, Budapest

Li CY et al. (2006): Penile Suspensory Ligament Division for Penile Augmentation: Indications and Results. *European Urology*, 49(4):729-733. <https://doi.org/10.1016/j.eururo.2006.01.020>

PHILIPS KA (2004): Body dysmorphic disorder: recognizing and treating imagined ugliness. *World Psychiatry*, 3(1): 12-17.

RAMSEY S et al. (2009): Pubic Hair and Sexuality: A Review. *J Sex Med.*, 6(8):2102-2110. <https://doi.org/10.1111/j.1743-6109.2009.01307.x>

ROSSMAN S (2017): Americans are spending more than ever on plastic surgery. *USA Today*, 2017.04.12. (online).

ROWEN et al. (2016): Pubic Hair Grooming Prevalence and Motivation Among Women in the United States. *JAMA Dermatology*, 152(10):1106-1113. <https://doi.org/10.1001/jamadermatol.2016.2154>